

Lausunto luonnonsuojelulain luonnoksesta ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

162/03.00.00/2021

Maakuntahallitus 23.08.2021 § 125

Lausuntoa pyytää ympäristöministeriö.

Luonnonsuojelulakia uudistetaan, sillä luonnon monimuotoisuuden tilasta sekä luontotyyppien ja lajien uhanalaisuudesta on saatu uutta tietoa, samoin ilmastonmuutoksen ymmärrys on kasvanut. Muu lainsäädäntö, ohjauskeinot ja hallinto ovat muuttuneet nykyisen lain voimassaoloaikana. Voimassa olevaa lakia ajantasaisesti ja sen vaikuttavuutta parannetaan.

Voimassa olevan lain yleinen rakenne ja useat pykälät säilyisivät pitkälti ennallaan. Esimerkiksi luonnonsuojelualueita, Natura 2000-alueita, monimuotoisuuden suojelun ja hoidon tukemista, korvauksia sekä valvontaa koskevat säännökset säilyisivät pääasiassa nykyisessä muodossaan, kuitenkin niin, että havaitut puutteet korjattaisiin ja säännöksiä täsmennettäisiin. Luonnonsuojelulakiin ehdotetaan myös merkittäviä muutoksia esimerkiksi lain yleisiin säännöksiin, luonnonsuojelusuunnittelun laajentamiseen, luontotyyppi- ja lajisuojelun vahvistamiseen sekä saamelaiden oikeuksien edistämiseen. Kokonaan uusissa luvuissa säädettäisiin luonnonsuojelun hallinnosta, eliölajien vaihdantaa, maahantuontia ja maastavientiä koskevista säännöksistä sekä luontotiedon hallinnasta. Lisäksi ekologista kompensatiota koskevassa uudessa luvussa säädettäisiin suojelusta poikkeamisesta aiheutuvan heikennyksen hyvittämisestä ja luonnonarvojen tuottamisesta ja vapaaehtoisen hyvittämisen varmentamisesta.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan uuden luonnonsuojelulain lisäksi myös muutettavaksi pääasiassa teknisesti eräitä muita lakeja.

Esityksen tavoitteena on edistää luonnon monimuotoisuuden suojelua, lisätä luonnonsuojelun hyväksyttävyyttä sekä tehostaa hallinnollisia menettelyjä. Näiden ohella tavoitteena on osaltaan selkeyttää luonnonsuojelulain roolia osana muuta ympäristöä koskevaa lainsäädäntöä.

Oheismateriaalina luonnonsuojelulakiluonnos.

Lisätietoja:

<https://www.lausuntopalvelu.fi/FI/Proposal/Participation?proposalId=bdb5d206-830a-48b5-8e12-07715971dc44&proposalLanguage=da4408c3-39e4-4f5a-84db-84481bafc744>

Valmistelija: ympäristöpäällikkö Sanna Poutamo, etunimi.sukunimi@esavo.fi, 040 724 9618

Maakuntajohtaja:

Esitys annettavaksi lausunnoksi:

Luonnonsuojelulakiehdotukseen on lisätty oma luku luonnonsuojelun viranomaisista ja toimijoista. Tämä selkeyttää luonnonsuojelun työnjakoa ja viranomaisten roolia. Myös luonnonsuojelun suunnittelua koskevaa lukua on selkeytetty. Lain 14 §:ssä todetaan, että "Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi laatia alueelleen luonnon monimuotoisuuden toimeenpanosuunnitelman. Toimeenpanosuunnitelman laatimisessa tulee varmistaa riittävä vuorovaikutus alueen keskeisten toimijoiden kanssa". Etelä-Savon maakuntaliiton mielestä lakiin tulisi kirjata, että suunnitelma on tehtävä yhteistyössä alueen kuntien ja maakuntaliiton kanssa.

Se, että lakiin on lisätty mahdollisuus saada tukea ja avustusta luonnon monimuotoisuuden turvaamiseen eli uhanalaisten luontotyyppien sekä uhanalaisten lajien elinympäristöjen hoitoon ja kunnostukseen on tervetullut ja tarpeellinen suojelun edistämiskeino. Laissa pitää mahdollistaa se, että myös kunnat voivat saada tätä tukea ja avustusta.

Etelä-Savon maakuntaliitto pitää erittäin tärkeänä asiana sitä, että luonnonsuojelulaista

poistetaan Metsähallituksen mahdollisuus myöntää lupa malminetsintään valtion luonnonsuojelualueilla. Se, että perustetulla luonnonsuojelualueella, jopa kansallispuistossa on ollut mahdollisuus etsiä malmeja ja perustaa kaivos on sotinut kansalaisten luottamusta lainsäädäntöä ja luonnonsuojelua kohtaan. On tärkeää, että lakiin kirjataan selkeästi se, ettei kaivoksia tai malminetsintää tulla hyväksymään luonnonsuojelualueilla. Nykyinen luonnonsuojelulaki on ollut ristiriitainen kaivostoiminnan suhteen, sillä siinä toisaalta on kielletty ottamasta maa-aineksia tai kaivoskivennäisiä, mutta seuraavassa pykälässä on mahdollistettu malmin etsintä. Hyvä, että tämä ristiriita korjataan. Malminetsinnän kieltävä pykälä tulisi kuitenkin koskea myös Natura-alueita.

Etelä-Savon maakuntaliiton mielestä on ollut perusteltua lisätä luonnonsuojelulakiin pykälät ekologisesta kompensatiosta eli luonnonarvoille aiheutuvien heikennysten hyvittämisestä. Tämä lisää joustavuutta luonnon monimuotoisuuden suojelussa silloin, kun maankäytössä syntyy ristiriitoja. Kompensaation avulla voi olla helpompi löytää kaikkia osapuolia tyydyttäviä ratkaisuja samalla kun "aiheuttaja maksaa" -periaate toteutuu. Lakiin tulisi kuitenkin lisätä velvoite pyytää kunnalta ja maakunnan liitolta lausunto mahdollisista hyvittämisalueista kaavatilanteen ja aluetta koskevien mahdollisten muiden maankäyttösuunnitelmien tarkistamiseksi.

Etelä-Savon maakuntaliitolla ei ole muuta huomautettavaa lakiluonnokseen.

Päätös:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntajohtaja täydensi päätösesitystä seuraavasti: 7§:n osalta säädöksen vaikutuksia pitää lain perusteluissa pystyä selventämään. Lisäksi 8§:n vaikutukset yksityisen ihmisen oikeusasemaan on selvennettävä.

Muutettu päätösesitys hyväksyttiin.

Sanna Poutamo esitteli asiaa kokouksessa.

Ote tarkastetusta pöytäkirjasta on tulostettu Etelä-Savon maakuntaliiton asianhallintajärjestelmästä Mikkelissä 24.8.2021.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS**MUUTOKSENHAKUKIELLOT**

Muutoksenhakukieltojen perusteet Seuraavista päätöksistä ei saa tehdä kuntalain 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Pykälät: 118-135

Koska seuraavista päätöksistä voidaan tehdä kuntalain 134 §:n mukainen kirjallinen oikaisuvaatimus, ei niihin saa hallintolain 49 b §:n 1 momentin mukaisesti hakea muutosta valittamalla.

Pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusoikeus Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Pykälät:

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen). Kuntayhtymän viranomaisen päätöksestä oikaisuvaatimuksen saa tehdä myös kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen.

Jos päätökseen voidaan muun lain nojalla hakea muutosta kunnallisvalituksin, ei oikaisuvaatimusta koskevaa kuntalain 134 §:ää sovelleta.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään:

Etelä-Savon maakuntahallitus

Mikonkatu 5, 50100 Mikkeli

Puhelinnumero: 015 - 321 130

Faksi: 015 - 321 1359

Sähköposti: kirjaamo@esavo.fi

Viraston aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 09.00 - 15.00.

Oikaisuvaatimusaika ja sen alkaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jäsenkuntien ja niiden jäsenten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä tai tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamana päivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksi- tai saantitodistuksen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Oikaisuvaatimuksen muoto, sisältö ja sen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava päätös, johon vaaditaan oikaisua, sekä se, millaista oikaisua vaaditaan ja millä perusteilla sitä vaaditaan. Oikaisuvaatimuksessa on mainittava tekijän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi ja tieto siitä millä perusteella tekijä on oikeutettu tekemään oikaisuvaatimuksen. Oikaisuvaatimus on allekirjoitettava, paitsi jos oi-

kaisuvaatimuksessa on tiedot tekijästä, eikä oikaisuvaatimuksen alkuperäisyyttä ja eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle ennen oikaisuvaatimusajan päättymistä viraston aukioloaikana. Oikaisuvaatimusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, arkilauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, oikaisuvaatimus voidaan tehdä seuraavana arkipäivänä.

Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomaisen ja valitusaika

Seuraaviin päätöksiin voi hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa muutosta hakea kunnallisvalituksin vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen. Mikäli päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksin myös asianosainen, kuntayhtymän jäsenkunta ja sen jäsen (kuntalaki 137.3 §).

Valitusviranomaisen: **Itä-Suomen hallinto-oikeus**
 PL 1744 (Minna Canthin katu 64)
 70101 Kuopio
 Faksi: 029 56 42501
 Sähköposti: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Muu valitusviranomaisen (Eri-tyislainsäädäntö):

	Pykälät:	Valitusaika:
Kunnallisvalitus:		30 päivää
Hallintovalitus (Hallintolainkäyttölaki 5 §):		30 päivää
Muu valitusviranomaisen (Eri-tyislainsäädäntö):		päivää

Valitusaika alkaa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, arkilauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitus voidaan tehdä seuraavana arkipäivänä.

Valituskirjelmä

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituskirjelmässä, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- päätös, johon muutosta haetaan
- miltä osin päätöksestä valitetaan ja muutos, joka siihen vaaditaan tehtäväksi
- muutosvaatimuksen perusteet.

Valituskirjelmä on valittajan tai valituskirjelmän muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen on tarvittaessa liitettävä valtakir-

ja (hallintolaki 12 § / HLL 21 §). Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valituskirjelmään on liitettävä päätös, josta valitetaan, alkuperäisenä tai viran puolesta oikeaksi todistettuna jäljennöksenä, todistus siitä päivästä, josta valitusaika on luettava sekä asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaisille.

Valitusasiakirjojen toimitaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä valitusviranomaisen aukioloaikana. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla muutoksenhakijalta peritään lain 2 §:ssä määrättyä oikeudenkäyntimaksua. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä lain 5 §:ssä määrättyissä asioissa.

Lisätietoja

Yksityiskohtainen oikaisuvaatimusohje/valitusosoitus liitetään myös pöytäkirjanotteeseen.